

imod den i Forslaget liggende uheldige Tanke om Tvedelingen.

Der er endnu et Punkt, til hvilket jeg vil tillade mig i al Korthed at knytte et Par Bemærkninger. Den allerførste Taler, der havde Ordet i denne Sag, min ærede Ven for Svendborg Amts 1ste Valgkreds (E. W. Nyholm) fremhævede Nødvendigheden af, samtidigt med Reorganisationen af Armeen, at komme til at foretage en Forbring i de eiendommelige militære Jurisdictioners forhold, som nu finde Sted. Jeg slutter mig ganske til den Tanke, som det ærede Medlem udtalte, men troer det nødvendigt at give den en noget videre Udvikling. Saaledes som Forholdene for Dieblisset bestaae, er den militære Jurisdiction en fuldstændig Absurditet; der gjælder ikke alene militær Jurisdiction for de Forbrydelser og Forseelser, der vedkomme de i Uniform værende Mænds Handlinger i Tjenesten, men den samme Forbring gjøres gjældende med Hensyn til Alt, hvad der kunde kaldes civile Forbrydelser og Forseelser. En Soldat, der stjæler eller gjør Indbrud, en Soldat, der begaaer Mord eller Manddrab, dømmes ikke af Landets borgerlige Domstole, men af en militær Krigsret, ikke efter den borgerlige Straffelovbog, men efter en særlig og meget forældet militær Lovgivning. Man gaaer videre endnu. Naar en Militær gjør sig skyldig f. Ex. i en Presseforseelse eller en privat Injurie, saa dømmes han ikke derfor ved Landets almindelige Domstole, skjøndt Forbrydelsen er begaaet under Forhold, der aldeles ikke vedrøre hans tjenstlige Stilling; men han dømmes derfor ved en militær Ret, der gaaer ud fra Lovgivningsgrundsetninger og positive Lovbud, der i en ganske væsentlig Grad ere forskellige fra dem, der gjælde for alle Civile. Det gaaer videre endnu. Der foreligger et Exempel, som jeg skal tillade mig at anføre, fordi det synes mig vel stikket til at vise, hvor absurd den hele militære Jurisdictionindretning er. En Redacteur af et Provindsblad, der var Reserve lieutenant, blev talt til ved de civile Domstole for i sit Blad at have optaget en Beskjendtgjørelse om fremmede Lotterier, hvilket er strafbart efter visse civile positive Bestemmelser; men de civile Domstole

afviste denne Sag, fordi vedkommende Redacteur var Reserveofficer i Tjeneste og som saadan den militære Jurisdiction undergivet, og Justitsministeriet, der muligt havde en Følelse af det Urimelige i at sagsøge Manden ved de militære Domstole, fordi han i sin civile Egenstabs havde gjort sig skyldig i en Lovovertrædelse, lod Sagen falde. Men en saadan Tilstand er i allerhøjeste Grad uheldig. Den har sin Rod i en Betragtning af Armeen, som det er høist vigtigt og nødvendigt at faae udryddet just i det Dieblis, vi gaae ud paa at skabe et virkelig folkeligt Værn. Den Opfattelse, at Den, der bærer Kongens Uniform, ikke kan være de civile Domstole undergivet, hviler paa Forudsætningen om, at den militære Tjeneste er en Statstjeneste af en anden Bessaffenhed end en hvilken som helst anden Statstjeneste, at den er, som det kaldes, en „Kongens Tjeneste“ i snevære Forstand. Dette maae vi søge at komme bort fra; dersom vi for Alvor ville bestræbe os for at gjøre Hæren til Et med Folket, maae vi ogsaa søge at faae fastsat Grundsetninger, hvorefter kun militære Tjenesteforseelser drages ind under den militære Jurisdiction, medens Alt, hvad der foretages af en Militær i andre Forhold end reent tjenstlige, henlægges under de civile Domstole. I denne Henseende skal jeg henvise til, at forskjellige Lande, hvor forøvrigt den militære Anskuelse er stærkt trængt igjennem, anerkjende denne Grundsetning, og ombendt, at Lande, hvor man holder fast ved den militære Jurisdiction, afgive høist sørgelige Exempler paa, at Forbrydelser, der efter den civile Lovgivning vilde blive meget strengt straffede, under den militære Bestyttelse gaae saa godt som aldeles upaaagtede hen. Jeg behøver kun at pege hen paa de Exempler, som Preussen i de senere Aar har frembudt, hvor Manddrab, Voldtægt, Tyveri osv. er blevet draget ind under de militære Domstole og behandlet med en Læmsældighed, som er stikket til i høi Grad at opirre den civile Befolkning, fordi det derved klart viste sig, at der over alle de militære Embedsmænd blev udstrakt en beskyttende Haand, som ikke kjendtes for de Civile. Jeg troer derfor ikke, at dette Punkt er et, som passende kan udskydes til en senere Tid, jeg troer, der er al Opfordring til allerede i det